

ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรทางถนน จังหวัดพะเยา ประจำเดือน สิงหาคม 2561

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนจากระบบรายงานข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (IsOnline) กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูลการเสียชีวิต (ข้อมูล 3 ฐาน) ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพะเยา สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา และบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 31 สิงหาคม 2561 พบว่า มีการเกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งหมด จำนวน 101 ครั้ง ผู้บาดเจ็บ 102 ราย ผู้เสียชีวิต 5 ราย โดยผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่ได้รับบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ทั้งหมดจำนวน 66 ราย (ร้อยละ 61.68) (ตารางที่ 7)

ด้านบุคคล (ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต)

1. ผู้บาดเจ็บจำนวน 102 ราย แบ่งเป็นชาย 68 รายและหญิง 34 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 50 - 59 ปี จำนวน 25 ราย (ร้อยละ 24.51) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 18 ราย (ร้อยละ 17.65)
2. ผู้เสียชีวิตทั้งหมด 5 ราย แบ่งเป็นชาย 1 รายและหญิง 4 ราย ช่วงอายุเสียชีวิตมากที่สุดคือช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 33.33) และช่วงอายุ 10 - 19 ปี , 40 - 49 ปี และ 20 - 29 ปี เสียชีวิตเท่ากันที่จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 20.00)

ด้านเวลา (ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต)

1. ช่วงเวลาที่ได้รับอุบัติเหตุและบาดเจ็บมากที่สุด ช่วงเวลา 08.00-11.59 น. จำนวน 22 ราย (ร้อยละ 21.57) รองลงมาคือ 04.00-07.59 น. จำนวน 20 ราย (ร้อยละ 19.61)
2. ช่วงเวลาที่ได้รับอุบัติเหตุและเสียชีวิตมากที่สุดคือ ช่วงเวลา 16.00-19.59 น. จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 40.00) รองลงมามีจำนวนเท่ากันที่ 1 ราย (ร้อยละ 20.00) คือช่วงเวลา 04.00-07.59 น. , 08.00-11.50 น. , 12.00-15.59 น.

ด้านพาหนะและพฤติกรรมเสี่ยง

ผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดอุบัติเหตุโดยรถจักรยานยนต์ รวมทั้งหมด 67 ราย (ร้อยละ 65.69) รองลงมาคือรถยนต์ (เก๋ง, ปิคอัพ, รถตู้) ทั้งหมด 18 ราย (ร้อยละ 17.65)

โดยผู้ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์และผู้โดยสารส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไม่สวมหมวกนิรภัยที่ร้อยละ 86.08 และไม่คาดเข็มขัดนิรภัยที่ร้อยละ 59.46 นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวน 38 ราย (ร้อยละ 37.25) จากผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งหมด มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ด้านสถานที่

อำเภอที่มีจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ อำเภอดอกคำใต้ (23 ครั้ง) รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา (17 ครั้ง) อำเภอปง (17 ครั้ง) อำเภอเชียงคำ (14 ครั้ง) อำเภอจุน (13 ครั้ง) อำเภอเชียงม่วน (10 ครั้ง) อำเภอกฎมยาว (3 ครั้ง) และอำเภอแม่ใจเท่ากันกับอำเภอภูซาง (2 ครั้ง) ตามลำดับ

สรุปผลและข้อสังเกต

สถานการณ์อุบัติเหตุจราจรทางถนน ประจำเดือนสิงหาคม พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับเดือนอื่นๆ ที่ผ่านมา คือผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่อยู่ระหว่างช่วงวัยทำงานถึงวัยสูงอายุ แต่ในเดือนนี้มีความแตกต่างกับเดือนอื่น คือช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เกิดในช่วงเช้ามืดถึงช่วงเวลากลางวัน ซึ่งต่างกับเดือนอื่นๆ ที่ผ่านมามีเกิดในช่วงเวลาหัวค่ำ นอกจากนี้อำเภอเชียงม่วน เป็นอำเภอที่มีการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนนเป็นครั้งแรกของปีงบประมาณนี้ ดังนั้นจึงทำให้อัตราการเสียชีวิตของอำเภอเชียงม่วนเพิ่มมากขึ้นที่ 10.55 ต่อแสนประชากรหรืออยู่ในลำดับที่ 8 ของอำเภอทั้งหมด

ข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

แหล่งที่มาของข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต คือ การบันทึกข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บของโรงพยาบาลทุกแห่ง โดยโปรแกรมสำเร็จรูปและข้อมูลผู้เสียชีวิตจากการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพะเยาและบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ และตามเกณฑ์ของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนผู้บาดเจ็บ นับเฉพาะผู้ที่ Admit และ Refer เท่านั้น

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

จำนวน (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ (102 ราย)		ผู้เสียชีวิต (5 ราย)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
101	68	34	1	4

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิตและอัตราการตาย จำแนกตามสถานที่เกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุ	จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	จำนวนประชากร	อัตราการตายต่อประชากรแสนคน	อัตราการตายต่อประชากรแสนคน (สะสม)
เมืองพะเยา	17	16	1	122,523	0.82	35.10
จุน	13	13	-	49,999	-	16.00
เชียงคำ	14	14	-	77,165	-	27.21
เชียงม่วน	10	14	2	18,958	10.55	10.55
ดอกคำใต้	23	22	1	70,016	1.43	22.85
ปง	17	17	-	52,910	-	17.01
แม่ใจ	2	2	-	34,051	-	14.68
ภูซาง	2	2	-	32,264	-	6.20
ภูกามยาว	3	2	1	21,302	4.69	23.47
รวม	101	102	5	479,188	1.04	23.16

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
0 – 9 ปี	2	1.96	-	-
10 – 19 ปี	13	12.75	1	20.00
20 – 29 ปี	14	13.73	-	-
30 – 39 ปี	18	17.65	-	-
40 – 49 ปี	14	13.73	1	20.00
50 – 59 ปี	25	24.51	1	20.00
60 ปี ขึ้นไป	15	14.71	2	40.00
ไม่ทราบ	1	0.98	-	-
รวม	102	100.00	5	100.00

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุ

ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
00.00-03.59 น.	18	17.65	-	-
04.00-07.59 น.	20	19.61	1	20.00
08.00-11.59 น.	22	21.57	1	20.00
12.00-15.59 น.	19	18.63	1	20.00
16.00-19.59 น.	14	13.73	2	40.00
20.00-23.59 น.	9	8.82	-	-
รวม	102	100.00	5	100.00

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามพาหนะที่เกิดเหตุ

พาหนะ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
จักรยานและสามล้อ	11	10.78	-	-
จักรยานยนต์	67	65.69	2	40.00
รถยนต์ (แก๋ง, ปิคอัพ, รถตู้)	18	17.65	3	60.00
รถบรรทุกหนัก (6ล้อขึ้นไป)	4	3.92	-	-
ไม่ขับขี่ยานพาหนะ	2	1.96	-	-
รวม	102	100.00	5	100.00

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามสถานะขับขี่

สถานะ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
คนเดินเท้า	1	0.98	-	-
ผู้ขับขี่	86	84.31	3	60.00
ผู้โดยสาร	14	13.73	2	40.00
ไม่ทราบ	1	0.98	-	-
รวม	102	100.00	5	100.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามการนำส่งโรงพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ

นำส่งโดย	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีผู้นำส่ง	1	0.98	-	-
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูง (ALS)	17	16.67	1	20.00
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับพื้นฐาน (BLS)	7	6.86	3	60.00
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (FR)	37	36.27	1	20.00
ญาติ/ผู้เห็นเหตุการณ์	40	39.22	-	-
รวม	102	100.00	5	100.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้เสียชีวิตจากการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ประจำปีงบประมาณ 2561 จำแนกรายเดือน

หน่วยงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
	60	60	60	61	61	61	61	61	61	61	61	61	
สาธารณสุข	6	4	8	4	7	6	5	6	4	2	4	-	56
ตำรวจ	10	5	7	5	10	10	5	3	8	2	5	-	70
บริษัทกลางฯ	8	9	10	5	5	10	4	9	5	4	3	-	72
บูรณาการ 3 ฐาน	15	11	16	7	12	12	8	10	9	6	5	-	111

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนผู้เสียชีวิต จำแนกตามจุดที่เสียชีวิต ประจำปีงบประมาณ 2561 จำแนกรายเดือน

ประเภท	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
	60	60	60	61	61	61	61	61	61	61	61	61	
ณ จุดเกิดเหตุ	8	2	8	1	8	8	3	7	4	2	2	-	53
แผนกฉุกเฉิน (ER)	7	7	3	4	4	4	4	3	4	2	3	-	45
แผนกผู้ป่วยใน (WARD)	-	2	3	2	-	-	1	-	1	1	-	-	10
เสียชีวิตที่บ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
ไม่ทราบ	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
รวม	15	11	16	7	12	12	8	10	9	6	5	-	111

ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยง

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บที่มีพฤติกรรมในการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคาดเข็มขัดนิรภัยและการสวมหมวกนิรภัย (นับเฉพาะผู้บาดเจ็บ (Admit,Refer))

พฤติกรรม	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ราย)	ร้อยละ	เข็มขัดนิรภัย (ราย)	ร้อยละ	หมวกนิรภัย (ราย)	ร้อยละ
ไม่ใช้	57	55.88	22	59.46	68	82.93
ใช้	38	37.25	2	5.41	5	6.10
ไม่ทราบ	7	6.86	13	35.14	9	10.98

สรุปอัตราตายจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

อัตราตายจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (สะสม ตุลาคม – สิงหาคม 2561) รวม 23.16 ต่อแสนประชากร และสามารถจัดลำดับอำเภอที่มีอัตราการเสียชีวิตมาก – น้อยที่สุด ได้ดังนี้

ลำดับ	อำเภอ	อัตราต่อแสนประชากร
- 1	เมืองพะเยา	35.10
- 2	เชียงคำ	27.21
↑ 3	ภูกามยาว	23.47
- 4	ดอกคำใต้	22.85
- 5	ปง	17.01
- 6	จุน	16.00
- 7	แม่ใจ	14.68
↑ 8	เชียงม่วน	10.55
- 9	ภูซาง	6.20